

**ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА**

32
16
Ж

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ
Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 83, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме предложение за изменение и допълнение на приетия на 31.10.2018г. Общ законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс № 853-03-80, изготвен на основание чл. 81, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, въз основа на приетите на 25.10.2018г. на първо гласуване законопроекти за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 802-01-36, внесен от Министерски съвет на 08.10.2018 г. и № 854-01-73, внесен от Цветан Генчев Цветанов, Данаил Димитров Кирилов, Емил Димитров Симеонов и Христиан Радев Митев на 09.10.2018г., както следва:

В Преходни и заключителни разпоредби в § 7. В Наказателно - процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г., Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 93 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г. и бр. 7, бр.44 и бр. 87 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

Създават се нови т. 1 – 3

т. 1. В чл. 24 се създава нова ал. 6 :

(6) Наказателното производство се прекратява на основание ал. 5, т.1 и в случаите по чл. 25, ал. 1, т. 6, ако в шестмесечния срок след получаване на съобщение за спирането, пострадалият от престъплението не подаде тѣжба, по реда на чл. 81.;

т. 2. В чл. 25, ал. 1 се създава нова т. 6

6. на досъдебното производство се установи, че престъплението се преследва по тѣжба на пострадалия.;

т. 3. Чл. 50 се изменя така :

Чл. 50. Когато на досъдебното производство се установи, че престъплението се преследва по тѣжба на пострадалия, наказателното

производство се спира, като прокурорът уведомява пострадалия за правото му да подаде тѣжба по реда на чл. 81, ако не са налице основанията по чл. 49.

т. 1 – 3 стават съответно 4 – 6.

Създават се нови т. 7 и т. 8:

т. 7. Чл. 81, ал. 3 се изменя така:

(3) (Доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г.) Тѣжбата трябва да бъде подадена в шестмесечен срок от деня, когато пострадалият е узнал за извършване на престъплението, или от деня, в който пострадалият е получил съобщение за спиране на наказателното производство на основание чл. 25, ал. 1, т. 6.

т. 8. Чл. 85, ал. 3 се изменя така:

(3) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017г.) Гражданският иск се предявява най-късно до започването на разпоредителното заседание, а при дела от частен характер до започването на съдебното следствие пред първоинстанционния съд.

т. 4 става съответно т. 9.

Създават се нови т. 10 – 15:

т. 10. В чл. 243, ал. 1, т. 1 *след* „ал. 1“ се добавя „и ал. 6“;

т. 11. В чл. 244, ал. 3 *след* думите „неговите наследници“ се добавя: „а в случаите на чл. 25, ал. 1, т. 6 и ги уведомява за правата по чл. 80“.

т. 12. В чл. 245 се създава нова ал. 4:

(4) Прокурорът прекратява досъдебното производство, ако в шестмесечния срок от получаване на съобщението за спиране на основание чл. 25, ал. 1 т. 6, пострадалият от престъплението подаде тѣжба, по реда на чл. 81.

т. 13. В чл. 251, ал. 5 думите „двадесет и първа“ се заменят с „двадесет и втора“

т. 14. Чл. 276, ал. 1 и ал. 2 се изменят така:

Чл. 276. (1) (Доп. - ДВ, бр. 63 от 2017 г.) Съдебното следствие се ръководи от председателя на състава и започва с доклад, в който се посочват основанията за образуване на съдебното производство и предявените граждански иски.

(2) Председателят предоставя възможност на прокурора, на частния тѣжител и на гражданския ищец да изложат обстоятелствата, включени в обвинението и предявените иски.

т. 15. Чл. 377, ал. 1 се изменя така:

Чл. 377. (1) (Предишен текст на чл. 377 – ДВ, бр. 42 от 2015 г.) Когато не са налице основанията на чл. 78а от Наказателния кодекс или когато е допуснато отстранимо съществено нарушение на процесуалните правила, довело до ограничаване на процесуалните права на обвиняемия по чл. 249, ал.4 т. 1, съдът прекратява съдебното производство и връща делото на прокурора.

т. 5 и 6 стават съответно т. 16 и 17

Създават се нови т. 18 и т. 19

т. 18. В Чл. 420 ал. 2 изразът „т. 5“ се заменя с „т. 4 – 6“

т. 19. В чл. 423 ал. 1 и ал. 5 се правят следните изменения и допълнения:

В ал. 1 след думите „влязлата в сила присъда“ **се добавя** „или от фактическото предаване от друга държава на Република България“

В ал. 5 след думите „предаден от друга държава на Република България“ се добавя изразът: „след допусната екстрадиция“.

т. 7 става т. 20.

Мотиви :

Предложенията в т. 1 – 3, т. 7, т. 8 и т. 10 – 12 целят да преодолеят възникналите практически проблеми, за да се избегнат всякакви противоречия при тълкуването и прилагането на разширените възможности за достъп до съд на пострадали от престъпления, преследвани по реда на частното обвинение и да синхронизират нормативните решения на чл. 50 и чл. 81, ал. 3 след измененията със ЗИДНПК /ДВ, бр.63 от 04.08.2017г. и бр.44/29.05.2018г./.

Въпреки, че с Решение № 14/09.10.2018г., постановено по конституционно дело № 12/2017г., Конституционният съд на РБългария отклони искането на Висшия адвокатски съвет за установяване на противоконституционност на чл. 50 и чл. 81, ал. 3 и прие, че с изменението на разпоредбата на чл. 50 /ДВ, бр. 44 от 29 май 2018г./ се внася нов предмет на делото, какъвто не е поискан от вносителя, в мотивите му е посочена възможността тези норми да бъдат подложени на контрол за конституционносъобразност в новото им съдържание.

Ето защо, за да се обезпечи възможността за реализиране на правата и законните интереси на пострадали от престъпления при спазване изискванията и на правилото *ne bis in idem*, по смисъла на чл. 24, ал. 1, т. 6, алт. 1 от Наказателно процесуалния кодекс, се въвежда използваният в процесуалната уредба стандарт за преодоляване на конкуренцията между административно-наказателната и наказателната отговорност.

С предложените промени се създава възможност прокурорът да спре наказателното производство в случаите когато в досъдебното производство се установи, че се касае за престъпление, преследвано по тължба на пострадалия и да разясни на пострадалото лице правата както за обжалване на постановлението за спиране – пред съд и по реда на инстанционния контрол, предвиден в чл. 200 НПК, така и за депозиране на тължба пред съда, по реда и в рамките на шестмесечния срок, предвиден в чл. 81, ал. 3 НПК.

За да се избегнат всякакви неясноти и неопределеност по отношение на фазата, в която се намира наказателното производство, се предвижда възможност и за прокурора да прекрати наказателното производство в

случаите когато пострадалият от престъплението не е подал тѣжба пред съда, по реда на чл. 81 НПК, или да прекрати досѣдебното производство, за да се спази правилото *ne bis in idem*, по чл. 24, ал. 1, т. 6 НПК.

Предложената промяната в нормата на чл. 85, ал. 3 НПК въвежда липсващият регламент в процесуалния ред за приемане на граждански иск по дела, които се образуват по тѣжба на пострадалия след въвеждане на разпоредителното заседание за делата от общ характер.

Уеднаквяване на въведения стандарт за проверка на съдебните актове за спиране на наказателното производство и въвеждане на контрол от горната инстанция в закрито съдебно производство, което в достатъчна степен гарантира правата и законните интереси на страните се цели с предложената промяна в чл. 251, ал. 5 НПК.

Преодоляване на законодателната празнота по отношение на правомощията на съдебния състав, разглеждащ дела по реда на Особените правила в Глава двадесет и осма на НПК, да върне делото на прокурора при констатирани допуснати отстраними съществени нарушения на процесуалните правила, довели до ограничаване на процесуалните права на обвиняемия по чл. 249, ал. 4 т. 1 НПК се цели с предложената промяна в нормата на чл. 377, ал. 1 НПК. Липсата на това правомощие до измененията в НПК с ДВ, бр. 63 от 2017г. е преодолявана с прилагане на общите правила за решаване на въпросите преди насрочване на съдебното заседание от съдията – докладчик, за да се предотврати разглеждане на дело, което е неподсъдно на съда, в който внесено предложението по чл. 375 НПК или по което в хода на разследването са допуснати отстраними съществени нарушения на процесуалните правила.

Разширяване на възможностите на осѣдени лица да сезират съда с искане за проверка на влезли в сила съдебни актове по предвидения извънреден способ в Глава тридесет и трета в НПК се цели с предложените промени в чл. 420 и чл. 423 НПК – в случаите на постановени решения на ЕСПЧ и при допуснатата екстрадиция на задочно осѣден и дадени гаранции от българската държава за възобновяване на наказателното дело – за престъплението, за което е допуснатата екстрадицията.

ВНОСИТЕЛИ: